

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z języka polskiego, klasa 8
Rok szkolny 2026/2027

1) Ocenie podlegają:

- sprawdziany językowe po każdym dziale
- wypracowania klasowe po omówieniu lektury
- formy wypowiedzi pisemnej (opowiadanie, rozprawka, przemówienie, artykuł, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, ogłoszenie, zaproszenie)
- kartkówki (środki stylistyczne, rodzaje literackie, treści lektur)
- odpowiedź ustna- argumentacja - dyskusja, recytacja, prezentacja ustna
- praca indywidualna i w grupie na lekcji
- karty pracy
- notatka w zeszycie
- projekt

2) Uczeń nieobecny zobowiązany jest do uzupełnienia notatek, ćwiczeń wykonanych na lekcji:

- na następną lekcję - w przypadku nieobecności do 1-3 dni
- w ciągu tygodnia od powrotu do szkoły - w przypadku dłuższej nieobecności

3) Uczeń może poprawić każdą ocenę tylko raz w terminie i formie ustalonej przez nauczyciela w ciągu tygodnia od otrzymania oceny. Nie ma możliwości poprawiania ocen bieżących w dowolnym terminie tuż przed ustaleniem ocen przewidywanych.

System oceniania testów i kartkówek:

0-29% Ocena niedostateczna

30-49% Ocena dopuszczająca

50-74% Ocena dostateczna

75-89% Ocena dobra

90-97% Ocena bardzo dobra

98-100% Ocena celująca

Zagadnienia	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
KSZTAŁCENIE LITERACKO-KULTUROWE					
Treść utworu, fragmentów tekstu	• Omawia treść przeczytanych utworów i fragmentów tekstów	• Streszcza fragmenty i wskazuje wątki główne	• Porównuje ujęcie tematu w dwóch tekstach	• Analizuje i interpretuje treść w szerokich kontekstach	• Formułuje oryginalne interpretacje poparte przykładami
Rodzaj narracji / liryki, sytuacja liryczna	• Określa rodzaj narracji; wskazuje sytuację liryczną w wierszu	• Uzasadnia wybór przykładami z tekstu	• Porównuje różne narracje/sytuacje liryczne w tekstach	• Omawia wpływ narracji/sytuacji lirycznej na wymowę utworu	• Interpretuje złożone zabiegi narracyjne i liryczne
Środki stylistyczne i językowe	• Rozpoznaje podstawowe środki stylistyczne	• Wskazuje środki i wyjaśnia ich funkcję w tekście	• Porównuje funkcje środków w różnych fragmentach	• Analizuje złożone układy środków i ich wpływ na sens	• Formułuje wnioski o roli środków w kreacji świata przedstawionego
Bohaterowie – identyfikacja i cechy	• Wymienia głównych bohaterów lektur obowiązkowych	• Charakteryzuje bohaterów (cechy, zachowanie)	• Porównuje postawy i motywacje bohaterów	• Analizuje przemianę bohatera i jej przyczyny	• Interpretuje postawy w kontekście etycznym/filozoficznym
Czas i miejsce akcji / świat przedstawiony	• Określa czas i miejsce akcji	• Opisuje elementy świata przedstawionego	• Porównuje światy przedstawione w różnych tekstach	• Analizuje rolę przestrzeni/czasu dla przesłania	• Interpretuje symbolikę przestrzeni i czasu

Toposy, symbole, motywy	• Rozpoznaje proste toposy i motywy (np. ojczyzna–matka)	• Wyjaśnia znaczenie motywów na przykładach	• Porównuje realizacje motywów w tekstach i obrazach	• Analizuje złożone symbole (np. latarnia, cierpienie)	• Łączy motywy z tradycją i współczesnością, formułuje wnioski
Konteksty kulturowe i historyczne	• Wskazuje podstawowe konteksty (historyczne, biograficzne) •	• Omawia wybrane konteksty powiązane z treścią • Porównuje ujęcia tego samego wydarzenia/idei w tekstach	• Porównuje ujęcia tego samego wydarzenia/idei w tekstach	• Interpretuje utwór w wielorakich kontekstach	• Wskazuje aktualność przesłania w kontekście współczesnym
Analiza dzieł sztuki (obraz, rysunek, fotografia)	• Opisuje dzieło (kompozycja, barwy, elementy)	• Ocenia fotografię/obraz wg podanych kryteriów	• Porównuje dwa dzieła pod kątem środków wyrazu	• Analizuje funkcję światłocienia/kolorystyki/kompozycji	• Interpretuje znaczenia symboliczne i kulturowe dzieła
Lektury •	• Wymienia tytuły i autorów, opisuje podstawowe elementy świata przedstawionego, wskazuje środki stylistyczne, określa rodzaj narracji, wskazuje cechy i realia miejsca akcji, określa ramy czasowe,	• Przytacza problematykę lektur, wskazuje wydarzenia historyczne i fikcyjne, określa funkcję nagromadzenia środków stylistycznych, charakteryzuje bohatera/jego przemianę, opisuje, charakteryzuje bohatera zbiorowego, relacjonuje wybrane wydarzenie z akcji utworu	• Wskazuje motywy i tematy podejmowane w lekturach, omawia kształt artystyczny dzieła (cechy epopei, noweli, powieści, funkcje przyrody, elementy świata przedstawionego itp.), porównuje bohaterów, przedstawia ich wartości i dylematy	• Analizuje wybrane sceny w odniesieniu do wartości, analizuje funkcję tradycji i symboli w epopei, formułuje przesłanie utworu, interpretuje symbolikę dzieła, omawia wątki główne i poboczne, analizuje proces dojrzewania/przemian y bohaterów, odnosi utwór do kontekstów historycznych, porównuje utwór literacki z filmem/przedstawieni	• Tworzy pogłębione syntezy i porównania między lekturami, interpretuje aktualność przesłania utworu, łączy utwór z innymi tekstami, ocenia aktualność przesłania powieści

				em	
KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
Środki językowe	Wyjaśnia pojęcia np. synonim, antonim, homonim, wieloznaczność, zapożyczenie, neologizm	Wskazuje przykłady w tekstach i wyjaśnia ich funkcję	Porównuje użycia w różnych kontekstach	Analizuje wpływ środków leksykalnych na styl	Formułuje własne przykłady z uzasadnieniem
Style funkcjonalne	Wymienia style funkcjonujące w polszczyźnie	Rozpoznaje styl podanej wypowiedzi	Przekształca sformułowania nacechowane w neutralne	Uzasadnia dobór środków do stylu	Tworzy wypowiedzi w wybranych stylach
Norma językowa	Wskazuje różnice: norma wzorcowa vs użytkowa	Rozpoznaje błędy językowe i stylistyczne	Koryguje błędy w krótkich tekstach	Koryguje błędy w obszerniejszych tekstach (łącznie z interpunkcją)	Wyjaśnia reguły i uzasadnia poprawki
Fleksja i części mowy	Wymienia odmienne i nieodmienne części mowy	Poprawnie odmienia rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki	Określa formy osobowe czasowników	Fleksja i części mowy • Wymienia odmienne i nieodmienne części mowy • Poprawnie odmienia rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki • Określa formy osobowe czasowników • Stosuje poprawne formy zaimków • Analizuje trudniejsze przypadki i uzasadnia	Fleksja i części mowy • Wymienia odmienne i nieodmienne części mowy • Poprawnie odmienia rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki • Określa formy osobowe czasowników • Stosuje poprawne formy zaimków

				wybór form	Analizuje trudniejsze przypadki i uzasadnia wybór form
Składnia – części zdania	• Wskazuje podmiot i orzeczenie	• Wskazuje przydawki, dopełnienia, okoliczniki	• Rozpoznaje orzeczenie imienne	• Rozpoznaje zdania bezpodmiotowe	• Analizuje złożone konstrukcje składniowe
Typy wypowiedzeń	• Dzieli wypowiedzenia na zdania i równoważniki	• Rozpoznaje zdania współrzędnie i podrzędnie złożone	• Przekształca zdania pojedyncze w złożone	• Tworzy imiesłowowe równoważniki zdań	• Stosuje różne typy zdań dla osiągnięcia efektu
Mowa zależna i niezależna	• Rozróżnia mowę zależną i niezależną	• Stosuje poprawną interpunkcję przy zapisie dialogu	• Zapisuje dialog w mowie zależnej	• Przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie	• Analizuje stylizację dialogu i cytowania
Ortografia	• Przedstawia zasady ortograficzne	• Uzupełnia poprawne formy w tekście	• Koryguje błędy ortograficzne w podanych tekstach	• Pisze tekst poprawny ortograficznie	• Pisze tekst poprawny ortograficznie • Uzasadnia wybór pisowni w wątpliwych przypadkach
Fonetyka i akcent	• Wyjaśnia: głoska, litera, udźwięcznienie/ubezdźwięcznienie	• Dzieli wyrazy na sylaby	• Wskazuje upodobnienia wewnątrzwyrazowe	• Poprawnie akcentuje (z wyjątkami)	• Analizuje trudniejsze zjawiska fonetyczne
Słownotwórstwo	• Wyjaśnia: wyraz podstawowy/pochodny, formant, rdzeń, rodzina wyrazów	• Przyporządkowuje wyraz pochodny do kategorii słownotwórczej	• Wskazuje formant i oboczności	• Dokonuje analizy słownotwórczej	• Tworzy wyrazy w podanych kategoriach; sporządza wykres

					rodziny
Nazwy osobowe i miejscowe)	• Rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe w tekście	• Określa kategorie nazw osobowych	• Stosuje poprawne formy nazwisk	• Zapisuje nazwy miejscowe w odpowiednich formach	• Tworzy nazwy mieszkańców i narodowości
Język filmu/muzyki/grafiki	• Wymienia elementy języka filmu/muzyki/grafiki	• Rozpoznaje gatunki i ich cechy	• Analizuje środki wyrazu w przykładach	• Ocenia dzieło wg kryteriów	• Tworzy krótkie omówienia języka dzieła
TWORZENIE WYPOWIEDZI					
Plan wypowiedzi / konspekt	• Układa prosty plan rozprawki, wypowiedzi, opowiadania	• Rozwija plan w spójny zarys	• Dostosowuje plan do tezy i argumentów lub elementów świata przedstawionego	• Modyfikuje plan w trakcie pisania dla spójności	• Tworzy rozbudowany konspekt z cytatami i źródłami
Rozprawka / argumentacja	• Tworzy krótką wypowiedź z tezą lub stanowiskiem	• Píše prostą rozprawkę z 2–3 argumentami	• Rozwija argumenty, stosuje przykłady z lektur	• Buduje logiczną, spójną strukturę i kontrargument	• Formułuje pogłębioną, twórczą argumentację z kontekstem
Artykuł	• Wymienia cechy i kompozycję artykułu	• Analizuje formę i treść podanego artykułu	• Píše artykuł problemowy	• Stosuje środki retoryczne i styl adekwatny do tematu	• Tworzy artykuł z odwołaniami do źródeł
Wywiad	• Wymienia etapy tworzenia wywiadu	• Zbiera informacje o rozmówcy; układa pytania	• Przeprowadza wywiad (kolega/koleżanka)	• Przeprowadza wywiad (kolega/koleżanka)	• Przeprowadza wywiad (kolega/koleżanka)
List otwarty, przemówienie	• Wymienia cechy i kompozycję listu otwartego,	• Analizuje przykłady listów otwartych, przemówień	• Redaguje list otwarty/przemówienie z poprawkami	i • Wzmacnia argumentację środkami	• Publikuje/przygotowuje do prezentacji (język i styl)

	przemówienia		perswazyjnymi	retorycznymi	
Arkusze użytkowe: podanie / CV / list motywacyjny	• Wymienia elementy podania, CV, listu motywacyjnego	• Porządkuje informacje do dokumentów	• Koryguje błędy w podaniu/CV/liście	• Redaguje kompletne dokumenty (oficjalne CV, list)	• Dostosowuje dokumenty do konkretnego ogłoszenia
Opis, opowiadanie, charakterystyka	• Redaguje krótkie formy zgodnie z tematem	• Rozwija wypowiedź; zachowuje kompozycję	• Stosuje środki urozmaicające styl	• Poprawia i redaguje własny tekst	• Tworzy twórcze, oryginalne formy z kontekstami
Prezentacja / wypowiedź ustna	• Wypowiada się krótko na temat tekstu	• Przygotowuje krótką prezentację o autorze/utworze	• Prezentuje wywiad/temat i ocenia	• Prowadzi dyskusję, uzasadnia stanowisko	• Prezentuje oryginalne stanowisko z odwołaniami
Spójność i logika tekstu	• Buduje proste, spójne akapity	• Zachowuje spójność globalną wypowiedzi	• Stosuje odpowiednie środki spójności (spójniki, zaimki)	• Redaguje teksty o rozbudowanej kompozycji	• Koryguje strukturę pod kątem logiki i argumentacji
Styl i język wypowiedzi	• Stosuje prosty, zrozumiały język	• Dostosowuje styl do formy (np. artykuł, list)	• Urozmaica leksykę i konstrukcje składniowe	• Stosuje bogate słownictwo i figury retoryczne	• Posługuje się językiem precyzyjnym, adekwatnym do celu
Korekta i redakcja	• Poprawia najprostsze błędy (ort., interp.)	• Koryguje własny tekst na poziomie kompozycji	• Poprawia styl i dobór środków językowych	• Wprowadza świadome zmiany dla perswazyjności	i • Redaguje tekst finalny zgodnie ze standardami wydawniczymi

